

Betreft: **Stop het schadelijke verhuizen van kinderen in azc's**

Den Haag, 10 februari 2020

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Asiel en Migratie,

U spreekt tijdens het Algemeen Overleg (AO) van 13 februari met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het Programma Flexibilisering Asielketen. In het regeerakkoord staat dat de regering met dit Programma onder andere het volgende beoogt:

“Het aantal verhuisbewegingen wordt door deze integrale opzet tot een minimum beperkt, zeker waar het schoolgaande kinderen betreft, van hen wordt in principe niet verlangd elders binnen Nederland te verhuizen.”

De Werkgroep Kind in azc maakt zich zorgen over de vraag of de regering binnen een redelijke termijn aan deze toezegging kan voldoen.

De staatssecretaris schrijft in haar brief van 15 november 2019 over het Programma Flexibilisering Asielketen¹ dat de Gemeenschappelijke Vreemdelingenlocaties (GVL's) het belangrijkste middel zijn om de verhuisbewegingen te beperken. Vervolgens geeft zij aan dat er vier van dergelijke locaties nodig zijn. Naast een locatie in Ter Apel, wordt gedacht aan een locatie in Budel. **Opvallend is dat de staatssecretaris ten aanzien van de locatie in Budel aangeeft dat de regering tot 2024 de tijd neemt om dit plan verder te ontwikkelen. Daarnaast volgt uit de brief dat het nog niet duidelijk is waar de twee overige locaties gevestigd zullen worden en op wat voor termijn.**

De Werkgroep Kind in AZC concludeert op basis van de brief van de staatssecretaris dat het aantal verhuisbewegingen op zijn vroegst pas in 2024 zal verminderen. Het is niet duidelijk of het aantal verhuizingen tot die tijd ook al beperkt wordt en zo ja, op welke manier. De leden van de Werkgroep vinden dit zorgwekkend.

De Werkgroep vindt dit met name zorgelijk omdat het momenteel alarmerende signalen ontvangt over het aantal keer dat kinderen gedwongen moeten verhuizen.

Naast de drie reguliere – proces gerelateerde – verhuizingen, blijkt uit de rapportage vreemdelingenketen dat er in het eerste halfjaar van 2019 al 1.240 verhuizingen waren van gezinnen met minderjarige kinderen:

Totaal aantal verhuizingen	Op eigen verzoek	Op initiatief COA	Sluiting centrum	Gedwongen
1.240	340	790	110	<5

1 https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2019A05220

De proces gerelateerde verhuizingen zouden binnen het Programma Flexibilisering Asielketen verholpen moeten worden. Nu zijn dit **drie onnodige verhuizingen** en verlopen deze als volgt:

Van de centrale ontvangstlocatie (COL)	→	pre-procesopvanglocatie (pre-POL)
Van de pre-POL	→	naar de procesopvanglocatie (POL)
Van de POL	→	naar een asielzoekerscentrum (AZC)

Omdat deze verhuizingen onderdeel zijn van de procedure, worden zij door het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) **in bovenstaande tabel niet meegerekend**. Maar kinderen ervaren dit natuurlijk wel gewoon als verhuizingen. De enorme achterstanden bij de asielprocedure leiden bovendien ook tot groei van de benodigde pre-POL plekken, vaak vormen van tijdelijke opvang, dat ook weer extra verhuizingen tot gevolg heeft.

Meerdere malen heeft de Werkgroep Kind in azc de afgelopen tijd contact gehad met het ministerie van Justitie en Veiligheid over de vele verhuizingen. Steeds worden wij verwezen naar het Programma Flexibilisering Asielketen. Daarnaast heeft de vorige staatssecretaris toegezegd in reactie op het Leefomstandighedenrapport om op korte termijn de verhuizingen 'op eigen verzoek' terug te dringen doordat het COA voor de start van de asielprocedure beter zou onderzoeken of er bijvoorbeeld sprake is van aanwezigheid van familie om bij plaatsing in een azc rekening te houden. (zie 19637, 2439) Het is onduidelijk of dit nu voor plaatsing in pre-Pol locaties ook daadwerkelijk gebeurt.

Het verhuizen is zeer schadelijk: door de onrust en instabiliteit die het met zich meebrengt ontwikkelen kinderen hechtingsproblemen, psychische en psychosomatische stoornissen, zoals angst- geheugen- en slaapstoornissen, en is er een gevoel van onveiligheid.² Bovendien maken de vele verhuizingen het voor kinderen moeilijk om hun draai te vinden in Nederland en vrienden te maken, kortom kind te kunnen zijn. Daarnaast wordt de continuïteit van onderwijs en eventuele medische zorg door de verhuizingen onderbroken.

Wij roepen u daarom op om de staatssecretaris te vragen het stoppen van de verhuizingen van kinderen serieus te nemen en de afspraken uit het regeerakkoord na te komen alsmede opvolging te geven aan de motie Voordewind van 14 februari 2017.

Wat gaat de staatssecretaris nu doen om het verhuizen van de 7.522 kinderen die nu in de centrale opvang verblijven te stoppen?

Met vriendelijke groeten,

Helen Schuurmans
Namens de Werkgroep Kind in azc

2 S. Goosen, K. Stronks, A. Kunst. Frequent relocations between asylum seekers centres are associated with mental distress in asylum seeker children: a longitudinal medical record study International Journal of Epidemiology 2013; doi: 10.1093/ije/dyt233.